

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การจัดการเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืนในตำบลกุดช้าง
อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน

นายอรรถพล สุทธิจิระพันธ์

ปริญญา

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม)

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.ชรินทร์ มั่งคั่ง

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง การจัดการเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืนในตำบลกุดช้าง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาบริบททางด้านกายภาพ สังคมและสิ่งแวดล้อม การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในตำบลกุดช้าง 2) เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเพื่อการท่องเที่ยวในชุมชน และ3) เพื่อเสนอแนวทางที่เหมาะสมในการจัดการเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืนและการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการสังเกตแบบมีส่วนร่วมและไม่มีส่วนร่วม การสัมภาษณ์ และการใช้แบบสอบถาม โดยกลุ่มเป้าหมายมีอยู่ 3 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 โดยการสัมภาษณ์ อดีตป้าไม้ อำเภอแม่แตง จำนวน 1 คน องค์กรบริหารส่วนตำบลกุดช้าง จำนวน 1 คน ผู้นำชุมชน คือ ผู้นำแต่ละหมู่บ้านจำนวน 8 คน ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยว 5 ราย และผู้ประกอบการรีสอร์ท โฮมสเตย์ จำนวน 5 รายรวมจำนวน 20 คน กลุ่มที่ 2 จากการตอบแบบสอบถามของนักท่องเที่ยวชาวไทยและนักท่องเที่ยวต่างชาติ โดยวิธีการสุ่มแบบบังเอิญจำนวน 100 คน และประชาชนในพื้นที่ตำบลกุดช้าง โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย จำนวน 100 คน และกลุ่มที่ 3 จากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ภาครัฐ ภาคเอกชนและประชาชนในท้องถิ่น จำนวน 20 คน ข้อมูลที่รวบรวมได้ทั้งหมดถูกนำมาวิเคราะห์ด้วยวิธีเชิงพรรณนา ผลการศึกษาสามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้

1. บริบททางด้านกายภาพ สังคมและสิ่งแวดล้อมของตำบลกุดช้าง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ เป็นพื้นที่ที่มีเหมาะสมต่อการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีสภาพทรัพยากรสมบูรณ์

ถูกปกคลุมไปด้วยป่าดิบเขา ป่าเต็งรังที่มีไม้ดิบเขาผสมอยู่ และแหล่งน้ำที่สำคัญคือ แม่น้ำแดงไหลผ่านให้ความชุ่มชื้นแก่ชุมชนตลอดปี สิ่งที่น่าสนใจที่สำคัญ คือ มีแหล่งทรัพยากรธรรมชาติ ป่าไม้ ที่สวยงาม น้ำใสสะอาดมีการล่องแพอยู่ 3 ระดับ ที่สร้างความน่าตื่นตันทึ่ง อาชีพหลักของชุมชนคือการทำเกษตร ทำสวน ทำไร่ ด้านการจัดการธุรกิจการท่องเที่ยวของตำบลกีดช้างจะแบ่งเป็น 2 ส่วน ส่วนที่ 1 การจัดการโดยภาคเอกชน ส่วนที่ 2 การจัดการโดยภาคประชาชน การมีส่วนร่วมของคนในชุมชน

2. ปัญหาและอุปสรรคที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศก่อให้เกิดปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมมากที่สุด จำนวนขยะที่เพิ่มมากขึ้น การใช้น้ำ ระบบนิเวศทางธรรมชาติ การที่มีความขัดแย้งทางความคิดระหว่างชุมชนกับผู้ประกอบการที่เป็นบริษัทเอกชนและภาครัฐ เสียความเป็นส่วนตัวในการที่จะต้องรองรับนักท่องเที่ยวและที่สำคัญอาจถึงขั้นสูญเสียเอกลักษณ์ของชุมชนท้องถิ่น ประชาชนและนักท่องเที่ยวยังขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดการสิ่งแวดล้อม และประชาชนส่วนใหญ่ยังไม่ให้ความสำคัญในกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่เกิดขึ้นในพื้นที่ และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในชุมชน ยังไม่เข้าใจว่าการท่องเที่ยวจะสามารถสร้างรายได้ในแก่ตนเองมากกว่าอาชีพเกษตรกรรมที่ทำอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งมีเพียงกลุ่มคนหรือสมาชิกไม่กี่ครอบครัวเท่านั้นที่เข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มหรือชมรมการท่องเที่ยวของชุมชนตลอดจนความไม่เข้าใจผลกระทบทางลบในอนาคตหากในพื้นที่ไม่ได้รับการดูแลเอาใจใส่สิ่งที่อาจเกิดขึ้นทั้งในเรื่องสิ่งแวดล้อม สังคม ทำให้การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในชุมชนไม่เกิดความยั่งยืน

3. แนวทางที่เหมาะสมในการจัดการเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืนและการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม โดยจัดไว้ 3 ด้าน ดังนี้ 1) สนับสนุนให้ประชาชนในท้องถิ่นได้เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ 2) การรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนและเจ้าหน้าที่ภาครัฐเสนอ นโยบาย กฎระเบียบหรือข้อบังคับที่ชัดเจน ความคิดของชาวบ้านถือเป็นทุนธรรมชาติทรัพยากร ทุนทางสังคม ทุนทางวัฒนธรรมความรู้ภูมิปัญญาที่มีอย่างพอเพียงเพื่อให้ชุมชนพึ่งตนเองได้ 3) ในด้านผลประโยชน์ของชุมชนควรมีการเปิดให้ผู้ประกอบการเอกชนและประชาชนในพื้นที่เข้าร่วมประชุมเพื่อแสดงความคิดเห็นต่อการจัดการการท่องเที่ยวเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการวางแผนและนโยบายในการจัดการท่องเที่ยวภายในตำบล ชี้แจงให้เห็นถึงปัญหาและอุปสรรค การนำทรัพยากรท้องถิ่นมาแปรรูปผลิตภัณฑ์ การเรียนรู้และการจัดการคือหัวใจและเงื่อนไขสำคัญที่ก่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน

Thesis Title

Management for Ecotourism Sustainable in Kuet Chang
Sub-district, Mae Taeng District, Chiang Mai Province

Author

Mr. Aunnop Suttijirapan

Degree

Master of Arts (Man and Environment Management)

Advisor

Assoc. Prof. Dr. Charin Mangkhang

Abstract

Management study for long term sustainable ecotourism in Tambon Kue Chang, Amphoe Mae Taeng, Chiang Mai Aim: 1) To study the condition of the ecotourism in Tambon Kue Chang. 2) To study the problems and obstacles related to tourism management in the community. 3) To propose a suitable approach to managing the eco-tourism and environmental sustainability.

The researchers have collected the data by observation and participating in the ecotourism, but did not take part in the interviewing and questionnaire in the project.

The targeted audiences are divided into 3 groups.

Group 1: Interviews Former forester of Amphoe Mae Taeng: 1 person, Administration of Tambon Kue Chang: 1 person, Village Elder, which are Elders from different villages: 8 people, Tour operators: 5 people, Resort and Home stay operators: 5 people, Total: 20 people.

Group 2: Questionnaires Foreign tourist and Thai tourist by random sampling: 100 people, Local villagers living in Tambon Kue: 100 people.

Group 3: Interviews, Government officials, private sector and Local villagers: 20 people.

To study the physical context of the Environment, society and eco-tourism in Tambon Kue Chang., is very rich in natural resources. The land is covered with rainforest and the Mea Taeng River which gives moisture to the area throughout the year. What is appealing about the

area are the natural resources, full of beautiful forests. The clear clean water, which has 3 levels for rafting will give a challenge and excitement to the visitors. There are many places in the area with wonderful viewpoints to see. The Elephant conservation and the fishery conservation is a great tourist spot for all year round. The main occupation of the community is agriculture. The most crops grown are rice and corn. The management of the district's Elephant Conservation is divided into 2 parts.

Part1: Management by the private sector.

Part2: Management by the public sector.

The majority of the community will take part in managing and the development of the Tour site. It will help the community in raising awareness on the conservation of natural resources and the culture of the area.

The problems that have occurred in managing ecotourism, which has cause the most environmental impact. 1. The increasing amount trash in the area. 2. The management of water. 3. The Natural ecosystem 4. The conflict of ideas between the community, private companies and public sector. 5. The loss of privacy in the community due to accommodating the visiting tourists. 6. The loss of identity of local the community.

The local residents and visitors are still lacking the knowledge and understanding of environmental management and The majority of the villagers do not see the important of eco tourism that is growing and the natural recourses of the area. They do not understand how tourism can help provide an income for every individual and not just rely on their current agriculture income. Mostly, the problems occur in the tourist attraction being managed by a small group of people or a small group of families. These small groups do not understand the negative results that will happen in the future if change does not take place. The negative result will affect the environment, society, and conflicts might arise between the public and private sectors It will not make eco tourism long lasting in the community.

The appropriate approach to managing ecotourism and environmental sustainability is arranged in 3 processes.

1. To encourage the local people to participate in the many activities. 2. The management of the Environment and Natural Resources. The public and the government policies should be given a chance to propose clearly the rules and regulations, regarding the control of the tourist from destroying the local natural resource. The local's point of view is consider a positive insight for natural resource, society, culture knowledge, which can be use to help manage ecotourism. This will help the local to be a self sustain community. 3. The interests of the community should be open to private entrepreneurs, so they can express their opinion. To show their ideas and participate on the planning and manage the tourist within the district. The most important aspect is to make the locals understand how crucial it is to conserve the natural resource of the area. Needing to know the problems and how to arrange the management of the natural resources in the environment. Being able to control the natural resources with new creative ideas will help reach the appointed goal. Like using the surrounding natural resource to make into products. Learning and management is the heart and key to improve the development of future sustainable.